

To jest tak

Gospodarka surowcowa

Gdy coraz wyraźniej zaczęły się zarysowywać dążenia do samowystarczalności gospodarczej szeregu państw podjął planowy wysiłek dla wynalezienia nowych źródeł surowców u siebie względnie dla zastąpienia surowców przywożonych własnymi namiastkami.

Ekonomiści mogą się rozwozić nad dobrodziejstwami międzynarodowej wymiany, ale nie zmienią to w niczym faktu, że ze względu na konieczność jest posiadanie przynajmniej najważniejszych surowców lub ich namiastek u siebie, zwłaszcza jeżeli się nie ma złota.

To też tylko żałować wypada, że o sprawie krajowych surowców i ich namiastek pomyślano u nas dopiero tak późno...

Ojciec św., według doniesień prasy portugalskiej, mianował Nuncjusza Apostolskiego przy hiszpańskim rządzie narodowym. Nominację otrzymał Gomes y Tomas, którego zdjęcie podajemy.

Przy pięknej pogodzie Holandia radośnie witała nowożeńców

(Kor. własna „ABC”)

Haga, 7 stycznia.

W jednej z poprzednich korespondencji zaznaczyłem, że Holandia chce wyprawić księżniczkę takie weselisko, jakiego nie powstydziłoby się nawet za czasów Rubensa. Ale rzeczywistość przesłała nawet te wspaniałe zapowiedzi.

Cała Holandia na ślubie

Właściwie na dzień zaślubin przybyła do Hagi cała Holandia, można więc śmiało twierdzić, że już od lat bardzo wielu holenderskiego ludu nie złożył rodzinie królewskiej tak wymownego dowodu miłości i hołdu, jak to miało miejsce w dniu dzisiejszym. Już od 19 grudnia, czyli od uroczystych zaręczyn, Holandia cała była w nastroju świątecznym, który podczas ślubu znalazł wyraz w przejawach niebywałego przywiązania do przyszłej królowej.

Marszruta ślubnego orszaku oddawna była ustalona: uraduno, że posuwać się on będzie drogą, mającą około 5 kilometrów długości. Wzdłuż całej tej drogi już od bardzo wczesnego ranka zgromadziły się wielkie tłumy oczekujących na historyczny moment. Tłumy w uroczystym nastroju stały za podwójnym szpalerem wojsk, w oknach, na balkonach i specjalnie na ten cel wzniesionych trybunach, ba, nawet na dachach wielu znalazło wygodny punkt obserwacyjny. A ci, co przybyli nocą już z prowincji, rozłożyli się obozami, roze-

slawszy płótno namiotów lub też siadłszy na składanych krzesłach.

Wielki ścisk na ulicach

Pierwsze pociągi specjalne przybyły o godzinie 4 rano. Już wtedy powstał w stolicy wielki ścisk. Na szczęście, deszcz od północy nie padał już, ale zataił chłodny wiatr północny. Stał się on przyczyną prawdziwego żniwa dla handlujących gorącymi napojami. Lokale otwarte były przez całą prawie noc, skutkiem czego tysiące osób wprost z kawiarni czy restauracji „poszło na ślub”. Numery w znaczniejszych hotelach były wykupione już od tygodni. Co wieczór barwy nie żarówki plonęły miejscami na wszystkich ulicach, nadając miastu wygląd jak z bajki arabskiej.

Amsterdam i Rotterdam wyludnione

Napływ ciekawych był tak olbrzymi, że nawet wielkie miasta, jak Amsterdam i Rotterdam, przed południem 7 stycznia wyludniały się jak wyludnione. Nie dziwnego, skoro znawcy obliczają ilość przybyłych na ten dzień do Hagi na milion osób. Ale porządek był wzorowy przez cały czas, gdyż, prócz policji, użyto jeszcze 10 tysięcy żołnierzy, którzy tworzyli gęste łańcuchy po obu stronach drogi, jaką jechali nowożeńcy.

Orszak rusza nareszcie

O godzinie 10,15, przy zupełnie pogodnym niebie, orszak ślubny

wyruszył z królewskiego pałacu. Oblubieńcy zajmują miejsca na galowej karocy, zwanej złotą, ciągniętej przez 8 koni. Księżniczka ma na sobie wspaniałą suknię jedwabną w barwie kości słoniowej, płaszcz królewski o długości na 5 metrów trenie, a welon ślubny z tiulu posiada haft ze srebrnych róż. Wianek ślubny zrobiony jest z kwieciami pomarańczowego i ozdobiony wspaniałymi pięcioma rozetami z diamentów. Księżkę ma na sobie galowy mundur rotmistrza błękitnych huzarów.

W drugiej karocy, zwanej szklaną, jedzie królowa Wilhelmina z matką paną młodą, księżną Arngard. Między tymi karocami suną z godnością oddziały wojska i marynarki. Reszta ślubnego orszaku posuwa się kolejno, odpowiednio do piastowanych stanowisk, również w wielkich karocach dworskich, wszystkie zaś zmierzają powoli i majestatycznie ku ratuszowi.

Ślub cywilny

Gdy wreszcie „złota” karoca dojechała do ratusza, rozlegają się ze wszystkich stron dzwony i fanfary. Księżniczka i książę wychodzą z karocy, a u wstępu do wspaniałego gmachu wita ich burmistrz miasta, który prowadzi nowożeńców najpierw do swego gabinetu, a później do sali, w której zawierane są śluby cywilne. Tym razem obrządek ten pełniony jest przez samego burmistrza i trwa bardzo krótko, poczym ca-

ły orszak przesuwają się ku starożytnemu kościołowi św. Jakuba, leżącemu naprosto ratuza.

Ceremonia w kościele

Wnętrze kościoła wygląda wspaniale, a gdy nowożeńcy przechodzą od kruchty do ołtarza, organy grają marsza weselnego z Lohengrina. Orszak otwierają drużbowie i drużby. Wśród nich pełno jest mundurów niemieckich i holenderskich, widnieją nawet mundury oficera francuskiego. Nowożeńcy zajmują miejsca na krzesłach, bezpośrednio przed kaznodzieją dworską, który wygłasza do nich krótkie 10-minutowe przemówienie.

Następuje akt ostatni i najważniejszy: 87-letni pastor Walter odczytuje zwykłą formułę zaślubin, podkreślając powagę tego sakramentu, poczym zapytuje: „Bierząc się za żonę Julianne Orańską - Nassau i pozostając jej wiernym?”

— Tak. Wtedy pastor zwraca się do księżniczki: — Julianne Orańska - Nassau! Czy chcesz pojąć za męża Bernarda Lippe - Biesterfeld i być mu wierna? — Tak.

Dr. Walter wkłada na palce obojga obrączki i udziela im błogosławieństwa. Chór rozpoczyna śpiew psalmów.

Życzenia obu rodzin

Po skończonym obrzędzie, który trwał około godziny, nowożeńcy, poprzedzeni przez drużby i drużbowy, przechodzą do zakrytych, gdzie królowa Wilhelmina, ze łzami w oczach, składa córce życzenia i całuje ją i zięcia. Z kolei czyni to również matka księżniczki, a także i ojciec. Wreszcie oba rodziny i przybyli z zagranicy goście.

Po odebraniu tych życzeń, nowożeńcy tą samą drogą wracają do pałacu królewskiego, w którym odbył się wspaniały bankiet. Ulicę nadal pełne są nieprzebranych tłumów, dzwony rozbrzmiewają donośnie we wszystkich kościołach, a ze wszystkich lokalów i placów publicznych dochodzą dźwięki orkiestr.

T. Z.

Kolce bez cóż

Podatek

Zyski uzyskane dzięki dewaluacji mają być opodatkowane.

Urządnik Banku Polskiego Neuman i jego sfera żydów zdobyli dzięki różnicy kursów chyba największą pieniężną. Błądzą o paru milionach. Ile paki i ile podatku im walną? (k.)

Za kim byli żydzi podczas wojny?

Wielka toczy się dyskusja za kim trzymali żydzi podczas wojny światowej. W Rosji uważano ich za szpiegów na rzecz Niemiec, teraz Niemcy oskarżają ich, że szpiegowali na rzecz Rosji.

Zgadza się. W naturze żydów leży nienawiść do państwa, w którym w danej chwili mieszkają. Przy tym szpiegostwo jest bardzo popłatnym zajęciem, żydzi od wieków oddają mu się z zapętem. (k.)

Wizyta w Kryncy

Tak się wszyscy uśmieli z tego dowcipnisa co to przed 3 tygodniami nabawił hotel w Warszawie telefonem: — Pani Simpson przyjeżdża! że teraz każdy usłyszałeś o przybyciu ks. Juliany do Polski wołał: — oho, nie bujać, ja nie jestem w ciemną bity!

Żydzi nie są zadowoleni, że królowa mieszka w willi Kiepur. Czemu nie jak ks. Windsor u jakiegoś bogatego żyda.

Np. u pana Mazura?

Psycholodzy twierdzą, że Kiepura na pewno przyjedzie do Kryncy, da koncert dla młodej pary, sfotografuje się w towarzystwie królowy kilkanaście razy. (k.)

Czy będzie strajk bankowców w Poznaniu

W czwartek wieczorem odbyło się w Poznaniu zebranie protestacyjne urzędników bankowych, poświęcone sprawie wypowiedzenia posad 29 urzędnikom Banku Spółek Zarobkowych. Bankowcy uchwalili żądać stanowczo zatrudnienia zwolnionych grożąc w razie nieuwzględnienia tego postulatu strajkiem protestacyjnym. (h. s.)

„Hurtem wywieźć żydów”

Dyskusja w komisji budżetowej Sejmu

Mowa min. spraw zagranicznych

Sejmowa komisja budżetowa po kilkugodzinowej przerwie świątecznej wznowiła w poniedziałek prace nad preliminarzem budżetowym na rok 1937/38 rozpoczynając je od rozprawy nad budżetem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Na posiedzeniu tym po raz pierwszy od czasu piastowania swego urzędu obecny był p. min. Beck. P. minister zabrał też pierwszy głos, wskazując na niską sumę wydatków swego resortu, wynoszącą 38.423.000 zł. p. minister wyraził obawę, że wobec ogromnych zadań, jakie narzuca Ministerstwu sytuacja międzynarodowa, wydatki te osiągnęły prawie niebezpieczne minimum.

Następnie p. minister pisał, że wielka ilość wydatków międzynarodowych spowoduje być może potrzebę ponownego omówienia tych spraw w komisji spraw zagranicznych. Na razie chce poruszyć jeszcze sprawę emigracji i techniczną stronę międzynarodowych problemów ekonomicznych. Zamykanie się granic celnych i imigracyjnych zmniejsza do codziennego wysiłku, aby stosunków bilateralnych między poszczególnymi państwami nie doprowadzić do skrajnej anemii.

W dziedzinie surowców potrzeby nasze w tej dziedzinie są jasne, ich zaspokojenie niezmierznie trudne i skomplikowane. Dawne systemy załatwiania t. zw. spraw kolonialnych już nie wystarczają. Trzeba będzie szukać nowych dróg wyjścia, a to nie przyjdzie łatwe. Rozwój tych spraw śledzimy pilnie.

W zakończeniu p. minister prosi o uchwalenie przedłożonego budżetu.

Z kolei bardzo obszerny referat wygłosił p. Walewski, omawiając m. in. stosunki gospodarcze z poszczególnymi państwami. Zaznacza, że z Rzeszą Niemiecką mamy wielkie trudności, wynikające z drożyzny towarów niemieckich. Stosunki handlowe z Francją cechuje poprawa.

Propaganda zagranicą

Zorganizowane w roku ubiegłym 13 wystaw sztuki polskiej w różnych miastach, wystawę książki polskiej w Stanach Zjednoczonych, otwarto Muzeum Kościuszkowskie w Solurze, przygotowuje się otwarcie muzeum Polski Wschodniej w Raperswili. Wystawiono „Nieboską Komedję” w Wiedniu i Budapeszcie, „Ełkę” w Berlinie i Helsinkach, „Harnasie” w Paryżu, Żeromskiego „Ponad dniami” w Helsinkach i „Sędziów” Wyspiańskiego w Czerniowcach.

Emigracja żydowska

Na forum międzynarodowym rząd polski poruszył problem emigracji żydowskiej i śledzi z dużym zainteresowaniem możliwości emigracyjne do Palestyny. Poza tym Polska udzielił poparcia każdej akcji żydów, zmierzającej do znalezienia nowych terenów emigracyjnych. Czynniki polityczne nie wykluczają rozważenia dla konieczności znalezienia obok Palestyny innych dróg wyjścia dla emigracji żydowskiej.

Reemigracja

Jednym z palących zagadnień roku 1936 było przeciwdziałanie masowej reemigracji na pierwszy plan wysunęło się tu systematyczne wydalenie obywateli polskich z Czechosłowacji. Masowa reemigracja z Francji straciła na ostrość, co się wyraziło w spadku w okresie 10 miesięcy roku ub. o 15.000 do liczby 21.000 osób. Położenie Polaków w Niemczech jest dotychczas prawie „raczej nieustalone”. W ciężkich warunkach żyją Polacy na Litwie.

W dyskusji pierwszy przemawiał pos. Budzyński, nawiązując do faktu, że Polska nie wyzyskuje nawet małych kwot emigracyjnych, jakie jej przyznano, przypisuje to nadmiernej drożyznie kosztów podróży za ocean. Polska linie okrętowe, należące do kartelu Atlantyckiego, nie mogą same obniżyć cen, ale dyrekcje i rady nadzorcze tych linii są bogato uposażone i przez samo obciążenie placem trudno uzyskać potrzebne fundusze na ułatwienie wyjazdów emigrantów.

Jeżeli chodzi o reemigrację, to nie ma planu w naszym korzystać z przybycia do Polski pracowników, którzy za granicą nauczyli się lepiej pracować.

Syndykat emigracyjny jest instytucją, która powinna realizować politykę emigracyjną, jeżeli chodzi o zaciąg ludzi, przewóz ich i rozmieszczenie w różnych terenach. Ale syndykat obsadzony jest przede wszyst-

kim przez żydów, którzy prowadzą wszystko w tej myśli, aby handel szedł, aby zarobić.

Dzielnice handlu zagranicznego należy uporządkować i unarodowić ją na 100 procent.

W dalszej dyskusji przemawiał m. in. pos. Sikorski, który wyraził pogląd, że można by z korzyścią dla całego polskiego życia gospodarczego zwolnić handel zagraniczny od obecnej hiperrregulacji.

Hurtem, hurtem!

Wystąpił również żyd Minberg, narzekając, że jako argument za uzyskanie kolonii dla Polski, wysuwa się konieczność emigracji żydowskiej z Europy wschodniej. Wygląda to tak, jakby Polska chciała kolonii nie dla siebie, lecz dla żydów z Polski. Minberg prosi p. ministra o wyjaśnienie, gdyż nie przypuszcza, aby leżało w jego intencjach użycie części ludności żydowskiej na eksport hurtem czy detalnie.

Głos: — Raczej hurtem!

Żydzi — źródłem walk wewnętrznych

Pos. Siódma protestował przeciwko sposobowi atakowania na terenie Sejmu pewnych obozów, które prowadzą zdecydowaną walkę przeciwko przemocom przemocom żydostwa we wszystkich dziedzinach życia państwowego w szczególności przeciwko Obozowi Narodowemu. W obozie tym bowiem są ludzie, którzy Polakami są nie od dziś, walkę prowadzili daw-

niej w warunkach znacznie trudniejszych, zwłaszcza na ziemiach zachodnich, które dzięki temu pozostały czyste polskie. P. Minberg powiedział, że powinniśmy być szczęśliwi iż mamy tylu żydów, bo dzięki temu panuje u nas spokój. Mam wrażenie, że kolega Minberg się myli. W Italii, w Niemczech itp. panuje spokój, natomiast w Hiszpanii i we Francji dochodzi do walk bratobójczych, często z winy żydów.

Bereza i „Czarcia wyspa”

Duet polsko-żydowski

P. Cat - Mackiewicz w „Słowie” zajmuje się szczegółowo sprawą obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej. Początkowo umieszcza następujące rozważania historyczne:

Przyczyny wyjątkowej niepopularności obozu internowanych w Berezie są zrozumiałe. Jakby tam nie było, jesteśmy narodem, który swoje nemiem captivum — musiał być łure victim sformułował w 1425, a więc na długo przed angielskim habeas corpus act z 1679; Polacy są ludźmi o dużym poczuciu godności własnej, godności osobistej. — Tego właśnie chyba niki nam nie zaprzeczy, nawet najzawziętsi wrogowie naszego narodu jak Dostojewski oskarżali nas o przesadę w poczuciu godności własnej,

ale nigdy o jej brak. A odebranie komuś prawa do sądu godzi jednak w miłość własną, w godność osobistą człowieka. Przypomnijmy sobie, że rozumieć uczucia tej młodzieży, która może się awanturować, kłócić, wyprowadzić Bóg wie jakie droższe rzeczy, ale która uważa się za gorących Polaków i patriotów, kiedy się ją traktuje jak zdrajców, narodziła się z komunistami, kiedy się ją ponizła odwołując zastosowania normalnej procedury sądowej z której korzysta każdy kryminalista.

Następnie p. Cat - Mackiewicz wraca do spraw praktycznych i pisze:

Zniesienie Berezę będzie więc jednocześnie zniesieniem grzechu pierworodnego jej pochodzenia, związanego z błędem czy fałszem historycznym.

Narodowcy w Berezie

Byli Ukraińcy i byli ludowcy,

byli wszechpolacy i cenerowcy,

byli socjaliści, komuniści byli,

byli nawet tacy, którzy — nie wrócili...

Dziś tam narodowców śle się — jaśna sprawa:

jak wszyscy — to wszyscy, wszystkim równe prawa?

Najzupełniej słusznie — i z tej przeto racji,

Bereza doczeka się jeszcze — sanacji.

(„Szarża.”)

Groźny stan zdrowia Ojca Świętego

MIASTO WATYKAŃSKIE, 11. 1. — Agencja Stefani donosi, że stan zdrowia Ojca św. po źle spędzonej nocy pogorszył się tak, że zalewano go pospiesznie lekarzami, prof. Milanego, który pozostawał przy łóżu papieskim do godz. 8.30.

W kołach watykańskich daje się zauważyć pewien wzrost

obaw, chociaż nie można jeszcze mówić o bezpośrednim niebezpieczeństwie.

Na wszelki wypadek zwiększono liczbę posterunków straży szlacheckiej w apartamentach papieskich, które to zarządzenie przewidziane jest w ceremoniale na wypadek śmierci papieża.

Żydzi szukają Czarciej wyspy

Zajmując się jeszcze sprawą nowego projektu w sprawie Madagaskaru żydowska „5 rano” wysuwa następujący projekt:

Może i dojdzie wszędzie do konfliktów majątkowych, ale wówczas dotyczyć to będzie nie tylko żydów. Konflikt jest bolszewizacją, która nie rozróżnia rasy właściciela, a w ramach bolszewizmu ABC nie znajduje sobie locum. Co zaś do Madagaskaru, to szkoda rzeczywiście, że Polska nie ma jakiegokolwiek czarciej wyspy, na którą mogliby odbyć kurację polityczną ludzie, piszący podobne artykuły...

Chcemy pocieszyć „5 rano” możliwa jest konfiskata tylko majątków żydowskich. A nawet niewątpliwie nastąpi. A że żydzi chętnie wysłali cały komplet redakcji „ABC” wraz ze wszystkimi czytelnikami na „Czarcia wyspę” o tym dobrze wiemy, jak wiemy o tym, że żydzi byli i są zwolennikami Berez... dla antysemitów.